

Profeter i et velstandssamfunn

Profeter for vårt velstandssamfunn??

Amos og Hosea

Profeter med forskjellige funksjoner

AMOS - Guds rettferdighets profet

HOSEA – Guds kjærlighets profet

Hosea profet ca 750-720 f.Kr.

Hos 1,1 Herrens ord som kom til Hosea, sønn av Be'eri, i de dager da Ussia, Jotam, Akas og Hiskia var konger i Juda, og i de dager da Jeroboam, sønn av Joasj, var konge i Israel.

Amos

Am 1,1 Ord av Amos, en sauebonde fra Tekoa, det han så om Israel i de dager da Ussia var konge i Juda og Jeroboam, sønn av Joasj, var konge i Israel, to år før jordskjelvet. (ca 760)

Personen Hosea = symbol på Israel

Gift med Gomer (en troløs kvinne)

3 barn

Jisreel –

Hos 1,4 Herren sa til ham: «Kall ham Jisreel! For om ikke lenge vil jeg straffe Jehus hus for blodbadet i Jisreel og gjøre ende på kongedømmet i Israel.

Lo Ruhamá – Ikke barmhjertighet– Gud vil ikke lenger tilgi

Lo Ammi - Ikke mitt folk – Gud skal vende seg bort fra Israel

Amos

Gjeter og fikendyrker

Amos 7,14: Ikke er jeg profet og ikke profetdisippel. Jeg holder husdyr og dyrker fiken. Men Herren tok meg bort fra saueflokken, og Herren sa til meg: «Gå og tal profetord til mitt folk Israel!»

Amos ble upopulær da han talte Guds ord –

Am 7,10-11 Amasja, presten i Betel, sendte bud til Jeroboam, Israels konge: Amos har fått i stand en sammensvergelse mot deg midt i Israels hus. Landet kan ikke tåle alle ordene hans. For Amos sier: «Jeroboam skal dø for sverd og Israel drives i eksil, bort fra sitt land.»

Landets politiske situasjon

Storhetstid – rikdommen fortsatt stor etter Salomo og de vant tilbake landområder

Urolige politiske forhold, samfunnet i oppløsning

år 745-721 6 konger, hvorav 4 ble myrdet

Guds advarsel til Israelfolket

5 Mos 8,12-14 Når du spiser og blir mett, når du bygger fine hus og bosetter deg i dem, når ditt storfe og småfe øker i tall, når du får mengder av gull og sølv og hele din eiendom vokser, vakt deg da så du ikke blir hovmodig og glemmer Herren din Gud, ..

Tilstanden i folket

Am 6, 4 - 6 De ligger på elfenbensbenker og strekker seg på divaner, de spiser lam fra saueflokken og gjøkalver fra buskapen... De drikker vin av offerskåler og salver seg med den fineste olje, men lider ikke under Josefs sammenbrudd

Am 4,1 Hør dette ordet, dere Basan-kyr på Samarias fjell, dere som undertrykker småkårsfolk og knuser de fattige, som sier til mennene deres: «Hent noe å drikke!»

Hos 8, 14 Israel glemte sin skaper og bygde seg slott;

Hos 10,1 Israel var en frodig vinstokk som bar mye frukt. Jo mer frukt, desto flere altere. Jo bedre land, desto bedre steinstøtter.

Hos.4,17 Efraim er bundet til gudebilder

Hos 8,9 Efraim kjøper seg kjærlighet

Hos 7,4 Alle er de ekteskapsbrytere, lik en ovn som er så het at bakeren ikke trenger å fyre fra deigen er knadd og til den har hevet seg.

Hos 4,13-14 Derfor driver døtrene deres hor, og svigerdøtrene bryter ekteskapet... For mennene går avsides med horer og ofrer sammen med tempelprostituerte kvinner.

Hos 5, 10 Judas stormenn ligner slike som flytter grensesteiner.

Am 2,6-7 ..For de selger den rettferdige for penger, den fattige for et par sandaler.

De tramper de svakes hode ned i støvet og trenger hjelpeløse bort fra veien.

Hos 12,8-9 Kremmerne har falske vekter i hånden, han elsker å utnytte andre,

Am 8,5 «Da gjør vi målet for lite og prisen for høy og fusker med falske vekter.»

Hos 4,2 Forbannelse og løgn og drap og tyveri og ekteskapsbrudd brer om seg, med blod følger mer blod.

Hos 4,12 Mitt folk spør sitt tre (Asjera-stolpe) til råds og får svar av sin stokk.

Prestene sluttet å forkynne Guds ord

Hos 4,6 Mitt folk skal gå til grunne av mangel på kunnskap (kjennskap). Siden du har vraket kunnskapen, vraker jeg deg som min prest. Du glemte din Guds lov, derfor glemmer også jeg dine barn.

Resultatet:

Hos 4, 1 For det er ingen troskap og ingen kjærlighet og ingen kjennskap til Gud i folket..

Folket forkastet Guds ord

Hos 8,12 Skriver jeg mine mange lover, regnes de som noe fremmed.

Religiøse handlinger mistet sitt innhold

Am 5,21-22 Jeg forakter, ja, hater festene deres, høytidssamlingene holder jeg ikke ut. For om dere bærer fram brennoffer eller grødeoffer, vil jeg ikke ha dem. Og fredsofrene deres med gjøkalvkjøtt vil jeg ikke se.

Hos 6, 6 For jeg vil ha kjærlighet, ikke slakteroffer, gudskjennskap framfor brennoffer.

Profetenes budskap:

Amos sitt domsbudskap i 5 syner

1. Greshopper (7,1 – 3).

2. Ild (7,4 – 6).

Amos går i forbønn, skjer ikke

3. Blyloddet (7,7 – 9).

4. En kurv med godt moden frukt (8,1 – 14).

5. Herren står ved alteret (9,1–10). «Dørtersklene skjelver» -Jordskjelv

Rikdommen skal forsvinne

Am 5,11 Dere trækker ned småkårsfolk og krever korn i avgift av dem. Derfor: Dere har bygd hus av tilhugget stein, men skal ikke få bo i dem, dere har plantet herlige vinmarker, men skal ikke få drikke vinen.

Amos: Omvend dere!!

Am. 4,11-12 Men dere vendte ikke om til meg...(Så).. gjør deg klar til å møte din Gud, Israel!

Am 5,4-6 For så sier Herren til Israels hus: Søk meg, så skal dere leve! Søk ikke til Betel, gå ikke til Gilgal, dra ikke til Beer-Sjeba. For Gilgal skal drives i eksil, og Betel skal bli til intet. Søk Herren, så skal dere leve!

(Betel kongelig helligdom, et rikstempel med en av to gullkalver.)

Hos 13,4 Jeg er Herren din Gud, helt fra Egypt. Noen annen gud enn meg kjenner du ikke, det finnes ingen annen frelser enn jeg.

Folket avfeide profetenes budskap

Am 9,10 For sverdet skal de dø, alle synderne i folket mitt, de som sier: «Det onde når oss ikke, det rammer ikke oss.»

Straffen kommer fra øst (Assyria)

Amos 13.15 ...Det kommer en østavind, et Herrens vær som blåser opp fra ørkenen. Da blir brønnen hans tom og kilden tørr. Han plyndrer skattkammeret for alle dyre ting.

Dommens dag er mørk

Am 5, 18 - 20 Ve dere som lengter etter Herrens dag! Hva vil dere med Herrens dag? Den er mørke og ikke lys. Den ligner en mann som flykter fra løven - og treffer på en bjørn; og når han kommer hjem og støtter hånden til veggen, biter en slange. Ja, mørk er Herrens dag og ikke lys, dyster og uten lysskjær.

Bortførelse til Assyria 722 f.Kr

Landet skal bygges opp igjen

Am 9,11 Den dagen reiser jeg opp igjen Davids falne hytte. Revnene murer jeg igjen, og det som ligger i grus, gjenreiser jeg. Jeg bygger den som i gamle dager,

De skal tas til nåde igjen – for alltid

Hos 14, 5-8 - Jeg vil helbrede deres frafall, og jeg vil elske dem av hjertet, for min vrede har vendt seg fra dem. Jeg vil være som dugg for Israel. Han skal blomstre som en lilje og slå røtter som trærne på Libanon . Igjen skal de bo i hans skygge, de skal dyrke korn og blomstre som vinstokken. Hans navn skal bli som vinen fra Libanon.

Liv gjennom Jesu oppstandelse

Hos 6,1-2 Kom, la oss vende om til Herren! For han rev i stykker, men vil helbrede oss, han slo, men vil forbinde oss. Han gjør oss levende etter to dager, den tredje dagen reiser han oss opp, så vi kan leve for hans ansikt.

De skal tas til nåde igjen - for alltid

Hos 2,19-20 Jeg vil binde meg til deg for alltid. Jeg vil binde meg til deg i rettferd og rett, i kjærlighet og barmhjertighet. Jeg vil binde meg til deg i troskap, og du skal kjenne Herren. .

Versene utvalgt av Egil Østebrød